

ĐẠI CƯƠNG THIỀN HỌC

Học kỳ hai

Tuệ Trung Thượng Sĩ
TRẦN TUNG

(1230 - 1291)

Bài 4

CHÁNH VĂN

Lại hỏi: - Trong kinh nói: “Không tức là sắc, sắc tức là không”, ý ấy thế nào?

Ngài im lặng giây lâu, rồi hỏi lại: - Ông hiểu chưa? - Chưa hiểu.
- Ông có sắc thân chứ? - Có.
- Sao nói sắc tức là không?

Thượng Sĩ nói tiếp:

- Ông thấy “cái không” có tướng mạo gì không? - Không.
- Sao nói không tức là sắc? - Rốt cuộc là thế nào?
- Sắc vốn không không, không vốn không sắc.

Vị tăng lễ tạ. Ngài nói: - Nghe kệ ta đây:

Âm:

色即是空空是色
三世如來方便力
空本無色色無空
體性明明非失得

Sắc tức thị không không thị sắc,
Tam thế Như Lai phương tiện lực.
Không bản vô sắc sắc vô không,
Thể tánh minh minh phi thất đắc.

Dịch:

Sắc tức không, không tức sắc,
Ba đời Như Lai phương tiện đặt.
Không vốn không sắc, sắc không không,
Thể tánh sáng ngời không được mất.

Tuệ Trung Thượng Sĩ

CHÁNH VĂN

Ngày kia, Thái hậu mở tiệc thịnh soạn. Ngài dự tiệc gặp cá thối cứ ăn. Thái hậu thấy lạ hỏi:

- Anh tu thiền mà ăn cá thối thì thành Phật sao được?

Thượng sĩ cười đáp:

- Phật là Phật, anh là anh. Anh chả cần làm Phật, Phật chả cần làm anh. Thái Hậu chẳng nghe cổ đức nói: “Văn-thù là Văn-thù, Giải Thoát là Giải Thoát” đó sao?

* THẢO LUẬN NHÓM

- Thượng Sĩ quả thâm thiệp: “*Sống chết là lẽ thường, tại sao lại buồn thảm luyến tiếc, làm não chân tánh ta?*”. Chân tánh của Thượng Sĩ có còn bị não hay không? Nếu không, tại sao Ngài nói làm não? Nếu có, làm sao được tự tại để nói được như thế rồi nhắm mắt ra đi tự tại?

* THẢO LUẬN NHÓM

- * Chất “Thượng sĩ” trong ngài Tuệ Trung là gì?

* THẢO LUẬN NHÓM

- * Điều gì đã làm nên một Tuệ Trung Thượng Sĩ kỳ đặc?

